

ՆՈՐ ԴԻՐՔԵՐ

«ՀՈԳԻՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ»

ԳԵՐԵՆԵԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ՊՈՍՏՈՆ — 1949

Դերենիկ Եպիսկոպոսի քարոզներու այս հատորը հաւաքածոն է իր Հայց. Եկեղեցի և Հասկ պարբերաթերթերուն մէջ հրատարակուած կրօնական յօդուածներուն: Հատորը նուիրուած է իր յաւէտ անմոռաց ուսուցիչ՝ Շահէ Սրբազանի յիշատակին:

Շուրջ քսան քարոզներէ կազմուած այս հատորը կը տարբերի ցարդ հրատարակուած նման քարոզներէն, իր պարզ և արդիապատշաճ նկարագրով: Սրբազան հեղինակին գլխաւոր ճիգը եղած է հոգեւորականի իր սատարը բերել հաւատացեալ հոգիներուն: Այս հատորը զերծ է գրական ջնարակէն և մտածումները սեթեւեթելու եղանակէն: Հակառակ սակայն այս իրողութեան, իր խօսքերը գրական մթնոլորտէ մը կը բանան իրենց թեւերը, որքան պարզ, այնքան անշամանթաղ գեղեցիկութեամբ: Արդէն տարբեր կրնա՞յ ըլլալ խօսքը, երբ զգայուն հոգիէ մը՝ հոգիներու կ'արձակուի:

Դերենիկ Սրբազան չէ ուզած գրական ըլլալ իր քարոզներու մէջ և այս պարագան սակայն կը կազմէ միւս կողմէն դրական արժանիքը իր տողերուն: Իր մեթոտը իր քարոզները կազմակերպելու և շարահիւսելու, պատմական է առաւելաբար, ըլլալէ յետոյ մտածողական և զգացողական: Պատմութենէն և կեանքէն մէջբերուած իր օրինակները ոչ միայն կը բեղմնաւորեն իր մտածումները զայն ընկալուչ ընելու բոլոր մտքի դասակարգերուն, այլ նաև անոր կու տան խորութիւն մը, կընքըւած հեղինակին հասուն մտքի և փորձառութեան գրոշմով:

Ճամատութիւն և անձնաւորութիւն, երկու գլխաւոր տարրերն են քարոզին: Քարոզիչը ճշմարտութեանց արտայայտիչ մարդն է անտարակոյս, բոլոր ժամանակներու քրիստոնեայ պատգամաւորը և սակայն եթէ իր արտայայտած ճշմարտու-

թիւնները, չեն բղխիր իր անձնաւորութենէն, աւելի պարզ բացատրութեամբ մը, իւրացուած չեն իրմէ հաւատացեալներուն երթալէն առաջ, ճշմարտութիւնը կը մնայ ճշմարտութիւն առանց գտնելու իր արձագանքը հոգիներուն խորը: Ահա հոս է որ կը մատնանշուի իրական քարոզիչը, այսինքն ճշմարտութեանց պատգամախօսը: Կասկած չունինք թէ Դերենիկ Սրբազանի քարոզներու հատորը աւետարանական ճշմարտութեանց և մտածումներու շարքովն է որ կը բացուի մեզի: Նոյնքան ուրախ ենք յայտարարելու, թէ քարոզներու այդ շարքը կ'անցնի հաւատացեալ հոգիի մը զգայուն հոգեմթնոլորտէն, ըլլալու համար իրական քարոզը, ինչպէս ճշմարտութեան այնպէս ալ կեանքին:

Իրողութիւնը այսպէս կաղապարելէն վերջ, այսինքն ճշմարտութեան և անձնաւորութեան անհրաժեշտ լծորդումը հաստատելէն յետոյ կը մնայ տակաւին ուրիշ կարեւոր պարագայ մը որ նուազ շահեկան և անհրաժեշտ գործօն մը չի կազմեր ճշմարտութիւններու արտայայտութեանց պարագային: Ատրկա ժամանակին պատշաճելու և պատշաճեցնելու հարկադրանքն է: Եթէ ճշմարտութիւնը կը պահանջէ զինքը արտայայտող հարազատ անձնաւորութիւն մը, նոյնքան անհրաժեշտ է, որ այդ անձնաւորութիւնը կարենայ գիտնալ տուեալ ժամանակին մէջ և անոր պահանջներուն համեմատ տարազելու և արտայայտելու նոյն այդ ճշմարտութիւնը: Քարոզիչը ըլլալէ վերջ ճշմարտութեան մարդը, անհրաժեշտ է որ նաև ըլլայ ժամանակին մարդը:

Ուրախ ենք յայտարարելու թէ Դերենիկ Սրբազանի Հոգիներուն Համար այս հատորը իր վրայ կը խտացնէ վերոյիշեալ երեք սկզբունքներու և իրողութիւններու համագործել նկարագիրը, վերածելով զայն ճշմարտութիւններու հանգչսի մը, զգայուն հոգիի մը բովէն անցած, և մեր օրերու կարիքներով պայմանաւոր:

Ձայն կը յանձնարարենք իրեն Աւետարանի մաքուր սպեղանին բոլոր անոնց որոնք վէրք մը կամ չ'սպիացող պալար մը ունին տրտում մեր այս ժամանակներէն պատճառուած:

ԳԱՐԵԳԻՆ ԱՔԵՂԱՅ